

універсум

Талант – це праця, знання – це сила

www.zu.edu.ua

facebook.com/zu.edu.ua

t.me/zueduua

№ 3 (157) жовтень 2020 року // щомісячна студентсько-викладацька газета Житомирського державного університету імені Івана Франка 10202

Розповсюдження безкоштовне

Вступна кампанія 2020

Особливість роботи приймальної комісії у 2020 році була зумовлена карантинном через COVID-19. Тому вся вступна кампанія була зміщена на місяць пізніше, а прийом заяв і документів на вступ розпочався лише з серпня. Бажаючи вступити до магістратури могли подавати заяви до 30 вересня. Особливістю вступу до магістратури стала відсутність додаткових вступних випробувань для абітурієнтів, які вступали за перехресним вступом, а також вступ на класичні спеціальності за наявності ректифікату з єдиного вступного іспиту з іноземної мови (ЄІ).

Приймальна комісія розпочала приймати заяви ще в травні місяці для реєстрації на ЄІ, який був обов'язковим для вступу на магістратуру на класичні спеціальності на основі диплому бакалавра. Реєстрація проводилась відповідно до графіку, з 12 травня по 5 червня в дистанційному режимі. Зареєстровано 334 абітурієнта, успішно склали ЄІ – 229, що становить 68,56 %.

Прийом заяв від абітурієнтів на творчі конкурси та вступні іспити абітурієнтів, які мають на це право, в університеті проходив з 20 липня по 11 серпня. В творчих конкурсах взяло участь 86 абітурієнтів, вступні іспити складали 45 осіб.

Житомирський державний університет імені Івана Франка у поточному році (порівняно з минулим навчальним роком) виборів збільшене державне замовлення на освітній ступінь бакалавра – 573 місця (проти 480 у 2019 р.) та на освітній ступінь магістра – 412 місць (проти 362 у 2019 р.) Таким чином спостерігаємо збільшення кількості бюджетних місць третій рік поспіль, в той же час кількість студентів контрактної форми зменшується.

Рік	Бюджет	Контракт	Всього
2018	811	804	1615
2019	899	624	1523
2020	1020	551	1571

* більш детально – за посиланням:
https://zu.edu.ua/derzh_zam.html

Роман Денисюк,
секретар приймальної комісії

Під час вступної кампанії абітурієнтами була подана така кількість заяв:

	ОС Бакалавр (повний термін навчання)	ОС Бакалавр (скорочений термін навчання)	Магістр	Разом
Денна форма	3836	2300	902	7038
Заочна форма	169	347	344	860
Всього	4005	2647	1246	7898

Розподіл зарахованих студентів
денної форми по інститутах та факультетах:

Спеціальність	Бакалавр			Магістр		
	Контракт	Бюджет	Разом	Контракт	Бюджет	Разом
ННІ філології та журналістики	25	62	87	8	54	62
ННІ іноземної філології	54	44	98	19	55	74
ННІ педагогіки	36	67	103	5	81	86
Історичний факультет	23	43	66	10	29	39
Фізико-математичний факультет	6	88	94	3	74	77
Природничий факультет	3	95	98	3	62	65
Соціально-психологічний факультет	79	31	110	15	31	46
Факультет фізичного виховання і спорту	20	27	47	13	26	39
Всього по університету	246	457	703	76	412	488

АНОНС

Вступна
кампанія 2020

1

Чому я обрав ЖДУ:
бліц-опитування
Дозвілля студентів
університету

1

Закінчення на с. 4

Дозвілля студентів
університету

2

Неформальна освіта –
помічник чи ворог для
формальної?

2

Інклюзивна освіта
в Україні:
міф чи реальність?

3

Пройди квест –
отримай студентський

3

Скарби університету
у спогадах випускників
(<https://zu.edu.ua/universum.html>)

5

ЧОМУ Я ОБРАВ ЖДУ: бліц-опитування

ННІ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Анна Любарчук (13 гр.):

1. Враження приємні. Протягом двох років мріяла потрапити в цей університет і ставати спеціалістом в улюбленій справі. Багато нової та корисної інформації, дуже круті викладачі, які чітко і просто пояснюють матеріал, хороший колектив.

2. Очікую, що зможу вільно розмовляти англійською та перекладати будь-що без проблем.

Юлія Веренич (13 гр.):

1. Враження тільки хороші. Все дуже подобається. Не жалкую, що вступила саме сюди.

2. Маю сподівання, що навчання тут допоможе мені стати хорошим спеціалістом.

Дарина Дуб (13 гр.):

1. За перший місяць навчання в університеті враження надзвичайно хороші, університет виправдав мої надії.

2. Від навчання очікую тільки найкращого, бо у нас розумні викладачі, які все доступно пояснюють.

Аліна Фіщук (13 гр.):

1. Я задоволена, що вступила саме до цього університету. Хороші та приємні викладачі, які доступно пояснюють навчальний матеріал.

2. Очікую, що набуті знання знадобляться мені для майбутньої професії.

Марина Пашенко (13 гр.):

1. Перший місяць навчання видався дуже захоплюючим та цікавим. Коли я вперше прийшла у наш корпус, то зрозуміла, що починається абсолютно нова сторінка мого життя. Нові друзі, нові предмети і купа нових знань. Я в захваті від свого навчання і свого університету!

2. Від навчання я очікую того, що кожного дня буду вдосконалюватися у вивченні іноземних мов, з кожним днем буду мати все більше друзів і нових навичок у практиці мов.

Ангеліна Боровська (13 гр.):

1. Дуже сподобався університет, не розчарував. Не пожалкувала, що прийшла саме сюди.

2. Отримаю найкращу освіту і стану гарним спеціалістом.

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

Максим Федоренко (11 гр.):

1. За перший місяць навчання у мене з'явилося багато нових друзів, купа нових позитивних вражень, познайомився з добрими та справедливими викладачами, почув багато нової та цікавої інформації про спортивну діяльність, з'явилися цікаві та корисні практичні заняття з багатьох видів спорту.

Наш факультет найкращий! Навчання достатньо важке, але дуже цікаве та пізнавальне. Саме тут нас навчають як правильно викладати спортивні дисципліни, тренувати дітей чи, навіть, професійні команди з різних видів спорту.

2. Очікую дізнатись багато нової та цікавої інформації, щоб бути професіоналом своєї справи, та в майбутньому навчати дітей тому, чого навчають мене зараз.

Богдан Стягов (11 гр.):

1. За перший місяць дуже багато позитивних емоцій! Мені дуже сподобались викладачі та їх спосіб викладання.

Прекрасні студентські роки! Це той час у житті людини, коли відбуваються найяскравіші відкриття, а бажання рухатися вперед змушує домагатися більших успіхів. Як наші франківці бачать своє студентське життя? Які у них плани на майбутнє?

Редакція вирішила запропонувати першокурсникам усіх факультетів відповісти на ряд запитань:

1. Які враження за перший місяць навчання в університеті?

2. Чого очікуєте від навчання?

Знайшов чимало нових друзів, котрі завжди мені допоможуть. Найбільше мені сподобалось у навчанні – розмови з викладачами та одногрупниками, гарні аудиторії та тренажери.

2. Я очікував поганого ставлення до мене з боку викладачів та недбалого зі боку одногрупників, проте, на щастя, все зовсім не так. Люди, які мене оточують, дуже сумлінні та виховані, викладачі – це янголи, що дають тобі знання, які ти зможеш використати у майбутньому. Впевнений – ЖДУ дасть мені гарну освіту!

Олександра Руденко (11 гр.):

1. Все подобається, приємно навчатись у такому колективі як одногрупників, так і викладачів!

2. Вивчення та практика всього нового. Удосконалювати себе у галузі фізичної культури та спорту, та щоб у майбутньому мала змогу допомогти тим, хто хоче розвиватись у спорті.

Віталій Волинець (11 гр.):

1. За перший місяць навчання я познайомився з викладачами та одногрупниками. Отримав чимало позитивних емоцій. Мені дуже сподобались

викладачі, з ними приємно працювати.

2. Все, чого я очікував, збулося, а саме – чудові викладачі, добре облаштовані аудиторії та спортивний зал.

Дарина Нестерчук (11 гр.):

1. На мою думку, університет – місце, де студенти отримують путівку в доросле життя, де вони реалізують себе та проявляють всі свої здібності. Впевнена, що я зробила правильний вибір, вступивши до ЖДУ, адже наш університет має все необхідне для того, щоб зробити мене щасливою та розумною. Цей місяць навчання залишив незабуті враження, адже відбулося знайомство з групою, з викладачами – професіоналами своєї справи.

2. У майбутньому на нас чекає яскраве та цікаве навчання, багато позитивних вражень, що залишаться надовго у наших спогадах. Звичайно, хотілося б під час навчання мати багато практики та отримати навички, що будуть корисними у моїй майбутній професії тренера-викладача.

Закінчення на с. 4

Дозвілля студентів університету

Студентські роки... Невипадково їх називають найкращим роками. Це не стільки лекції, практичні та сесії, скільки реалізація власних здібностей у різних конкурсах, змаганнях, виявлення лідерських здібностей, вироблення навичок управлінської та організаторської роботи з колективом. В університеті імені Івана Франка цьому сприяє Студентське братство. Студентське братство – це орган студентського самоврядування університету, який об'єднує всіх студентів.

Основна мета братства — забезпечення захисту прав та інтересів студентів, участь студентства в управлінні університетом, а також надання студентам можливостей для творчого та інтелектуального розвитку.

Головою студентського братства є Гарячий Віталій, студент історичного факультету. Ми вирішили запитати у нього про дозвілля студентів в університеті.

— Хто займається організацією дозвілля студентів та звідки беруться ідеї?

— Організацією дозвілля студентів займається Студентське братство самостійно або за підтримки деканатів чи адміністрації університету. Ідей надзвичайно велика кількість, з'являються тільки проблеми із їх реалізацією. Студентське самоврядування прислуховується до думки студентів і радо вітає їх ідеї.

— Які заходи проводилися за минулий навчальний рік?

— За цей період ми провели багато цікавих та різноманітних заходів. Наприклад, студентські дискотеки, розіграш подарунків та челендж #ННІФЖ_challenge для студентів, де кожен мав змогу поділитися враженнями про Інститут філології та журналістики в Instagram, підготовлено захід «Ми не лукавили з тобою...», присвячений Великому Кобзареві. Також був квест до дня мови, розважальна гра «Хто зверху?», присвячена Міжнародному жіночому дню, учасниками якої були команди «Хлопців» та «Дівчат». Студенти відвідали концерт «Таємниці української легенди», присвячений Дню народження Лесі Українки.

— Які заходи плануються на цей навчальний рік?

— Протягом року плануємо провести серед студентів інтелектуальні ігри та заходи: квест, геокешинг, флешмоб, вечір студентської поезії, участь команди КВН університету у Всеукраїнському фестивалі «Країна Веселого Народу», зустрічі студентського активу з цікавими творчими особистостями. Також буде відкритий шаховий турнір та проведено кіберспортивний турнір з контрстрайку.

Наталія Ніколайчук,
Анна-Марія Рудзік

Неформальна освіта – помічник чи ворог для формальної?

Наука та освіта все далі крокує вперед. Все частіше з'являється необхідність у створенні нових механізмів у процесі навчання. Що таке формальна та неформальна освіта? Яка між ними різниця? Який вони мають вплив на суспільство? Про це та навіть більше редакція вирішила з'ясувати у Надії Павлик – доктора педагогічних наук, доцента кафедри соціальних технологій нашого університету.

— Пані Надіє, поясніть нашим читачам: що таке «неформальна освіта»?

— Неформальна освіта – це будь-яка додаткова освітня діяльність, яка формує певні компетентності людини. Це добровільна, часто несертифікована діяльність, яка дозволяє Вам виконувати ті чи інші професійні функції, зростати особистісно, або підвищувати свій соціальний статус. Тобто це цілеспрямований і добровільний процес набуття додаткових компетентностей. Часто формальна освіта характеризується обов'язковістю певних форм контролю, відвідуванням занять. Для неформальної освіти характерно те, що Ви вивчаєте тільки цікаве та потрібне особисто Вам.

— На Вашу думку: неформальна освіта протистоїть формальній (традиційній) освіті чи доповнює її?

— Однозначно не протистоїть. Вивчення досвіду європейських університетів, які мають у своєму складі інститути неформальної освіти, свідчить, що неформальна освіта доповнює традиційну, бо у кожної особистості є ті чи інші якості, які можна розвивати лише в неформальній освіті. Умовно кажучи, силу волі легше розвивати, займаючись якоюсь аудитор-діяльністю, ніж сидіти в аудиторії над Макаренком та говорити собі: «Я його прочитаю».

Вони можуть допомагати одна одній. Є певні професії, які складно уявити у неформальному сегменті освіти. Наприклад, лікар. Чи пішли б Ви до лікаря, який вивчав би виключно ті дисципліни, які хотів? Навряд чи. Щороку випускається в Україні умовно 5 тисяч медиків, проте успішними стануть лише 50, у більшості своїй ті, хто матиме ще й неформальний освітній компонент. Переконана, що неформальна освіта в сучасному суспільстві – один із найважливіших факторів успіху.

— Сьогодні все частіше говорять про дуальну освіту. Дуальна освіта – конкурент неформальній освіті?

— Ні, дуальна освіта реалізується у формальній і неформальній освіті. Це поєднання практики і теорії. Сьогодні, як на мене, студентська практика часто перетворюється на додаткові канікули. Фахівцям від підприємства, які призначені керувати практикою, робота зі студентами не оплачується. Відповідно, вони не хочуть приділяти часу для того, щоб навчити студентів фаховим навичкам. Тому вони виконують функції «кудись посланий», або їм просто підписують документи, аби не заважали. Натомість, дуальна освіта передбачає, що студент може спробувати себе у професії протягом усього навчання. Наприклад, на бакалавраті він чотири семестри пропрацював у різних організаціях і на момент випуску у нього буде досвід, що дозволить свідомо зробити вибір робочого місця. Якщо говорити про соціальну роботу, то студент міг би семестр оплачувати працювати в реабілітаційному центрі для дітей з інвалідністю, другий семестр – в соціальній службі, ще один семестр – консультантом на телефоні довіри

і т. д. Якщо говорити, що дуальна і неформальна освіта спрямовані на підвищення конкурентноспроможності, то тоді вони подібні. Але дуальна освіта може бути як частиною неформальної, так і формальної освіти.

— Чи існують в Україні певні стандарти неформальної освіти?

— В Україні не розроблено механізму, за яким можна було б прийти, скласти іспит та отримати диплом журналіста чи соціального працівника. Таких стандартів ще немає...

— Яка ситуація з неформальною освітою в країнах Європи?

— Вона визнається необхідною потребою людини та умовою розвитку суспільства. Вважається, що неформальна освіта дозволяє економічно зміцнити країну, покращити добробут. Така освіта може бути потрібна людям, які знаходяться поза формальною освітою: мама, яка виховує маленьку дитину, та не може виконати план формальної освіти, але це не означає, що вона не має права навчатися чи не має можливостей оволодіти професією; люди, які живуть у віддалених районах чи знаходяться за межею бідності та не можуть собі дозволити формальну систему освіти. Таким людям необхідна освіченість та професійні навички, щоб мати можливість заробляти на себе. Не маючи освіти, вони знаходяться у т.з. «пасивній частині соціальної політики», тобто є споживачами грошей, держава має фінансувати їхнє життя. Якщо ж у людини є неформальна освіта і можливість оволодіти професією, то вона переходить в «активну частину соціальної політики». Вона здатна самостійно заробляти, витрачаючи гроші на себе та на свої потреби. У цьому й полягає економічне зростання та соціальний захист.

Часто неосвіченість, невміння захищати свої права створює пасивність територіальних громад. Натомість, якщо люди освічені та здатні захищати свої права, висувати свої ідеї, бачення і вмюють їх реалізовувати, то це сприяє соціальному розвитку країни.

Є дуже цікавий досвід. У Франції держава оплачує неформальну освіту кожному громадянину, незалежно від віку. Але не грошима, а сертифікатом на 15 умовних одиниць. Людина сама обирає, на який курс в університеті чи іншій організації їх витратить. Держава згодом перерахує організаціям, що надають послуги з неформальної освіти, реальні гроші. Тобто, держава створює умови для щастя кожному громадянину. По-друге, чітко видно, які інституції неформальної освіти є успішними та вимагають більшого фінансування.

— Давайте поговоримо про монографію «Edukacja nieformalna w Polsce i na Ukrainie – idea i doświadczenie» (Неформальна освіта в Польщі та Україні – ідея і дослідження). Що підштовхнуло Вас до її написання?

— Потреба видаватися за кордоном. Це одна із вимог до сучасного викладача. Інформацію

брала скрізь: читала, аналізувала, спостерігала, експериментувала. Ідея книги з'явилась після навчання в Ізраїлі в 2010 році в школі Яд Вашем (меморіальний комплекс історії Голокосту), де я ознайомилась з подібними освітніми формами. Це мене дуже зацікавило, я приїхала натхненна і вирішила, що було б цікаво почати такий рух в Україні.

— Як з'явився у Вас співавтор? Це наслідок давньої співпраці нашого університету та польського вишу? Чи справи випадковості?

— Мій співавтор – Пшемислав Зюлковський (Przemysław Ziolkowski). До речі, я його ніколи не бачила. Це проректор університету економіки в Бидгощі (Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy). Він також досліджує неформальну освіту у Польщі. Ми спочатку просто переписувалися електронною близькою двою років, згодом почали обговорювати зміст, як це має виглядати, потім кожен давав свої тексти. І ось, цього літа, «завдячуючи» карантину, нам вдалося видати книгу.

— Поясніть, чому монографія видана у Польщі?

— Фінансування було з польської сторони, книга друкувалась у видавництві польського університету (Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Gospodarki). Вони все редагували, рецензували, робили макет тощо. Я не брала участі в обговоренні макету книги, проте вона мені дуже сподобалась.

— Чи є вже відгуки про Вашу монографію з Польщі?

— Ні, ще немає відгуків. Майже місяць тому співавтор надіслав мені листа, що наша книга вийшла. А кілька тижнів тому вона потрапила до України в паперовому варіанті.

— Яке майбутнє Вашої книги в університеті? Студенти якої спеціальності будуть використовувати Вашу монографію у навчальному процесі?

— Це наукова монографія, її важко використовувати в навчальному процесі. Це не художня література і не навчальний посібник, це, швидше, результат наукової роботи. Книга може слугувати основою для розвитку неформальної

освіти, бо у ній викладені основні принципи неформальної освіти, вимоги до її організації, основні методи. До речі, методи неформальної освіти дуже відрізняються від методів формальної, вони діалогічні, полілогічні, схожі на конференції, дискусії чи обговорення. Якщо у формальній освіті є певні авторитети, думка яких вважається єдино вірною і непогрішимою, то у неформальній освіті авторитетом є твоя особиста думка, важливе те, що ти вважаєш актуальним і потрібним.

Книга може бути поштовхом для курсових робіт, дипломних та кандидатських досліджень, слугувати моделлю, з якої можна брати базу і насичувати своїми формами в тій предметній області, яка Вам цікава.

— Чи не здається Вам, що вивчення монографії про неформальну освіту у закладі формальної освіти достатньо суперечливе явище?

— Мені здається навпаки. Чим більше у нас буде різних освітніх можливостей, тим краще. Ніщо не забороняє університету впроваджувати різні форми неформальної, додаткової освіти для студентів. Це буде йти на користь як університету, так і студентам, бо дає міцні знання і систему компетенцій. Якщо до системних знань додати уміння і софт-скілз, які зараз потрібні, то це буде тільки на користь.

— Хто ще з українських вчених займається неформальною освітою?

— Багато хто. Світлана Зінченко та Лариса Лук'янова (Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України) займаються переважно неформальною освітою дорослих; Наталія Горук (ЛНУ імені Івана Франка) – неформальною освітою жінок у США; Оксана Огієнко (відділ зарубіжної педагогічної освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України) описала дуже цікавий досвід скандинавських країн. Однак неформальна освіта студентської та учнівської молоді вивчається не достатньо, бо вважається, що молодь залучена в систему формальної освіти.

Анна-Марія Рудзік

Інклюзивна освіта в Україні: міф чи реальність?

Питання інклюзії в наш час неймовірно актуальне і потребує кропіткої роботи. Дитина, навіть з особливими освітніми потребами, змалку має вчитися жити у соціумі. В свою чергу, суспільство також зобов'язане вчитися ставитись з розумінням та повагою до таких дітей. Жодна дитина, незалежно від стану здоров'я, тієї чи іншої нозології, не має відчувати себе непотрібною та викинутою з освітніх, культурних і соціальних процесів. Робота над цим – головне завдання інклюзії. Детальніше про інклюзію ми вирішили поговорити з доцентом кафедри дошкільної освіти та педагогічних інновацій Наталією Тарнавською.

— Навчання дітей з особливими освітніми потребами існує дуже давно: існували спеціалізовані навчальні заклади для дітей з проблемами зору, слуху, затримкою розумового розвитку тощо. Проте в останні роки цю систему руйнує інклюзія. Поясніть нашим читачам сенс такої зміни. Чим на Вашу думку інклюзія краща традиційної системи навчання?

— Сенс у тому, що коли діти і дорослі збираються в різновіковому колективі, звичайно, значно покращує процес навчання. Навіть останні дослідження італійських вчених про дзеркальні нейрони, які були номіновані на Нобелівську премію, говорять про таке: «Коли людина поруч щось робить, у нас активуються ті ж самі мозкові центри, ті ж самі нейрони». Ось уявіть, що ми всі разом, всі однакові відмінники або, навпаки, знаходимося деось у виправних закладах, і що ми бачимо? Ми бачимо типове одноманітне середовище. Тому й способи дії у нас будуть однотипними, а, отже, ми як особистості не будемо розвиватися, адже немає протиріччя. Чим різноманітніший колектив, тим краще для кожного з його членів. Тому люди мають бути різні в колективі. І ми багатіємо тим.

— Існує думка, що інклюзія – суто європейське явище. І в нашій країні воно з'явилося як наслідок нашого намагання увійти у європейське співтовариство. Яка Ваша думка?

— Це так і є. Як виникають взагалі нові ідеї, нові технології? Ми всі не можемо продукувати щось таке, що будемо тільки ми це робити. Хтось уже до нас зробив це краще, хтось

зробив якесь відкриття і я думаю, що нам потрібно якраз використувати хороший досвід. Ця модель не є поганою, якщо дивитись на європейські досвід, але варто враховувати свої ресурси. Мене тільки в цій ситуації одне бентежить: коли ми «мавпуємо», щось переймаємо, то виходить з точністю до навпаки. Те, що є інклюзією, ми чомусь сприймаємо як якийсь наказ про організацію інклюзивної групи: ось тут має сидіти асистент, а тут плани асистента, а тут спостереження. Хіба це європейський досвід? Ні! Потрібно починати з цінностей.

— Як виникла ідея створення книги та про що вона?

— Книга називається «Інклюзивна педагогіка», бо в Україні, як і в багатьох інших пострадянських країнах, є, т.з. спеціальна освіта і навіть не спеціальна педагогіка. Спеціальна освіта – це освіта для тих педагогів, які будуть працювати в спеціальних школах. І часто плутають поняття інклюзії і спеціальної освіти. Спеціальна освіта орієнтована на роботу з дітьми, які мають особливі освітні потреби, а інклюзивна педагогіка це робота з усім класом, з усією групою.

В цій книзі є дуже цікаві розділи. По-перше, історичні аспекти, чому людство прийшло до інклюзії, до інклюзивної педагогіки. В книзі надзвичайно велика увага приділена тому, як будуються стосунки в інклюзивному середовищі – вчитель, дитина, діти в групі. Тобто, це не дитина з особливими освітніми потребами, а дитина в класі, в спільноті, в групі, де кожна дитина з її слабкими або сильними сторонами стає

успішною. Ось про що це книга. Ця книга про успіх.

Але в книзі є ще єдиний цікавий розділ – про дидактику, яка забезпечує цей процес. Ми написали його спеціально, щоб кожен зміг стати успішним.

Також ми подали багато різних зразків документації, механізми, що пояснюють як здійснювати індивідуальний супровід. Головне – прокласти індивідуальний маршрут для людей з особливими освітніми потребами.

— Як довго тривав процес написання книги і де Ви брали інформацію?

— Процес написання книги тривав близько року. Нам потрібно було синхронізувати стиль написання і зробити спільний продукт, щоб це було автентично, щоб це звучало художньо.

Взагалі, для написання посібника, щоб написати його просто і зрозуміло, ми вивчали законодавчі документи, досвід інших людей та колег, самі навчалися в університеті, я ще й здійснювала дослідження в закладах освіти.

— Як з'явився у Вас співавтор і яким чином відбувалося співпраця з доктором філософії Дімітрісом Аргіропулосом (Andreas Margot)?

— Дімітріс Аргіропулос (Andreas Margot) – професор університету Парми. Він також займається інклюзивною педагогікою, робив дослідження, писав дисертацію на цю тему. Він є одним з провідних учених у світі, хто розуміється на педагогіці різноманітностей (інклюзивна педагогіка).

З Дімітрісом ми познайомились, коли він приїздив до України у школу «Всесвіт». Взагалі, співпраця почалася зі спільності інтересів. Завдяки цьому я побачила світ, познайомилася з багатьма однодумцями.

— На Вашу думку, наскільки важливою є книга на даний час та яке її майбутнє?

— Книга є дуже важливою. На даний час є небезпека діяти якось не так, неправильно, діяти всупереч

тому, що називається інклюзією. Тому ця книга буде орієнтувати педагогів на цінності, на правильні зразки, на правильні алгоритми, які вже пройшли інші люди.

Наталія Ніколайчук

Пройди квест – отримай студентський

Студенти ННІ журналістики та філології взяли участь у квесті, аби отримати бажані студентські квитки. Запитуючи враження у студентів першого курсу, нам усі говорили, що, не зважаючи на втому, було цікаво.

Першкурсниця Яна Бондарчук: «Було дуже весело. Я рада, що у нас була збірна команда 13 та 15 груп. Це була справжня командна гра. Ми стали більш згуртованими. Навіть не зважаючи на те, що ми прийшли останніми, ми все одно щасливі, що брали участь у квесті. На фініші, отримуючи свій студентський, у мене було лише одне бажання: «Де вода?». Було здорово та незабутньо. Мені сподобалося, думаю,

що подібні квести можна було б ще проводити, проте без біганини з третього поверху на перший, з першого на п'ятий і т.д.»

Збірна команда 13 та 15 груп отримала окрім студентських ще й невеличкий приз за креативність від директора ННІ Олексія Башманівського. Яна зізналася, що це вона, так би мовити, «випросила» приз, адже, роблячи креативне фото, лежала на брудних сходах. Але, в будь-якому випадку, студенти перемогли у номінації «Креативність» заслужено.

А ось як розповідає про квест Карина Медведюк з 12 групи: «Квест був цікавий, креативний та інформативний. Він допоміг нам стати більш згуртованими та дружніми. Понад усе мені сподобалася станція із фразеологізмами, яка покращила мої знання з цієї теми, адже я – майбутній філолог. Цей день я чекала з нетерпінням, бо хотілося якнайшвидше отримати свій студентський. Коли цей момент настав, я відчувала справді круті емоції та натхнення на подальше навчання».

Також своїми враженнями поділилася Омелянчук Наталія з 11 групи: «Взагалі було весело та круто. Я рада, що наша група стала командою і проходила всі станції разом. Проте є одне «але» - не всі з групи брали участь. Та все ж таки, не зважаючи на те, на те, що всі були дуже втомлені, ми здобули перемогу і прийшли перші. До речі,

було цікаво спостерігати за реакцією директора. Він був у шоці, що 11 група перемогла. А коли отримувала студентський квиток, то раптом усвідомила, що вже пора братися «за розум», бо від цього залежить моє майбутнє».

Один з організаторів квесту – Назар Козел – розповів про основні завдання квесту: «Ми з Дариною Нагорною, головою студбратства нашого інституту, розробили завдання та маршрут для учасників. Зараз, коли групи першого курсу постійно, по три пари, знаходяться у одній і тій самій аудиторії та майже не мають змоги ознайомитись з визначними місцями нашого інституту, ми вирішили це виправити та розробили маршрут, за яким студенти мали побувати на всіх кафедрах, більше дізнатись про інститут, організувати командну роботу та проявити креативність у виконанні певних завдань. Наприклад, кожна група мала прорекламувати свою спеціальність. Квест був обмежений у часі, хто виконає завдання якнайшвидше – та група і перемогла».

Першими отримали студентські квитки та кубок студенти спеціальності «Журналістика». Переможці зробили спільне фото з нагородою та гуртом, на позитиві, пішли до виходу з університету.

Альбіна Степанюк,
Дмитро Ігнатченко

ЧОМУ Я ОБРАВ ЖДУ: бліц-опитування

продовження на с. 1

Анна Яремчук (12 гр.):
1. За перший місяць навчання в університеті я познайомилась зі своєю групою і вони дуже сподобалися, навчання просте і зрозуміле, а, головне, цікаве.
2. Я очікую позитивні емоції і гарний настрій.

ННІ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ

Альбіна Степанюк (11 гр.):
1. Університет і та атмосфера, яка у ньому панує, подобається. Звісно, навчання трішки важке. Потрібен час, щоб звикнути до нових предметів, нових викладачів. Іноді сидиш і взагалі не розумієш про що іде мова. Проте це лише початок, і ти все більше усвідомлюєш, що варто працювати, працювати і ще раз працювати.
2. Від навчання очікую... навіть не знаю чого. Люблю, коли щось не очікуване. Та все ж таки, в передчутті чогось нового та цікавого.
Крістіна Слончак (11 гр.):
1. За перший місяць навчання я отримала багато позитивних емоцій. З першого дня я відчула, що зробила правильний вибір, вступивши саме до ЖДУ. Спочатку все було новим і невідомим, але зараз ми вже познайомилися з усім. Кожного разу, коли я приходжу на пари, то отримую масу задоволення від навчання. То й взагалі, університет дуже подобається.
2. В майбутньому від навчання я очікую більше практичних занять, особливо в роботі з камерою. Також ми чекаємо, що нам будуть давати працювати з людьми – брати у них інтерв'ю або спілкуватися на ефірах на радіо чи телебаченні.
Іван Нагіленко (15 гр.):
1. Враження приємні. Страх перед невідомим переріс у відому приємну рутину, котра, певною мірою, приносить задоволення.
2. Я очікую досягнення певного рівню знань, який допоможе мені розвиватися і покращувати себе.
Діана Скаківська (15 гр.):
1. За перший місяць навчання в ЖДУ в мене сформувалося неймовірно враження. Я навіть не очікувала, що так буде. По-перше, всі викладачі досвідчені та можуть допомогти розібратися в будь-якому питанні. По-друге, колективи студентів та викладачів дуже дружні, тому обстановка дуже спокійна. По-третє, сам корпус університету дуже атмосферний, усюди знаходяться портрети викладачів та подана різноманітна інформація.
2. Я очікую від навчання знань, хороших спогадів, вміння спілкуватися з людьми та мрію знайти багато нових друзів.

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Максим Михалюк (гр.):
1. Важко, але, водночас, цікаво і весело.
2. Здобути якісну освіту.
Христина Лисак (гр.):
1. Враження досить хороші, задоволена як університетом, так і навчальним процесом.
2. Очікую яскравих вражень за роки студентського життя та отримати якісну освіту.

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Крістіна Литвинчук (15 гр.):
1. Дуже цікаво, бо нові люди, викладачі, дисципліни. Але важко. За місяць, звичайно, мало що можна сказати, проте поки тут цікаво.

2. Очікую морально не вигоріти та стати профі у своїй спеціальності. Не планую навчатись відмінно, але певною невдахою точно не буду.

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Іван Сікан (15 гр.):
1. Дуже класно, багато можливостей.
2. Очікую, що буде це цікавіше.
Світлана Музика (16 гр.):
1. В цілому – мені сподобався перший місяць навчання.
2. Хороший результат.
Лілія Біла (16 гр.):
1. Позитивні враження
2. На мою думку, навчання буде важким, але цікавим.

Цього року студентський колектив університету поповнився магістрами. Наша редакція не змогла не поставити декілька запитань тим, хто має вже один диплом, диплом бакалавра, має великий досвід навчання – студентам-магістрам.

1. Що найбільше Вам запам'яталося за роки навчання в ЖДУ?
2. Які були очікування від навчання та чи справдилися вони?
3. Які перспективи реалізації себе в майбутньому як фахівця Ви бачите після отримання освіти в ЖДУ?

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Тетяна Булуй:
1. Інтерактивний театр життя та соціальні реклами, які ми робили, похід до в'язниці.
2. Очікувалися найкращі роки життя, студентські. Не справдилося. Чому? Тому що крім пар і роботи не бачила нічого.
3. Хто пробивний, тому пощастить, освіта в університеті у XXI ст. рідко коли важлива. Щодо спеціальності, то не бачу ніякої реалізації. Бо за ту зарплату, яку платять на роботі по спеціальності, ніхто не захоче працювати, навіть якщо професія дуже подобається. Тільки від безвиході.
Анастасія Денесюк:
1. Насамперед – викладачі, ті, хто чотири роки викладав у нас на бакалавраті. Вони – професіонали своєї справи, цікаві люди, доброзичливі та просто приємні. Кожен на своїх парах доносив інформацію по максимуму та ще й цікаво (практичні, тренінги, предмет консультування, це все запам'яталось і дало зрозуміти, що це круто).
2. Очікування справдилися, бо була спільна робота як викладача, так і студента.
3. Отримання освіти в ЖДУ – це старт до реалізації себе, впевненість в своїх силах. Але це не край. Потрібно рухатись далі, бо один диплом – це ще не професіоналізм.
Оксана Тополюк:
1. Виконання практичних завдань у гуртожитку, обговорення питань (особливо на практичних), розмови з викладачами про цікаві відкриття, факти з психології, концерт до 8 березня (єдиний, який взагалі сподобався), як садили «Тюльпанове серце» та концерт на сходах.
2. Я перед вступом до університету уявляла собі навчання як виключно лекції і практичні, де ми відповідаємо на питання. Але, на щастя, це не справдилось, адже ми маємо багато різноманітних занять, які якісно відрізняють університет

від школи. Мені подобається, коли ми пишемо есе, готуємо цікаві презентації, а також розробляємо і проводимо тренінги, відвідуємо різні організації. Коли до нас приходять цікаві люди, але не завжди з цікавими темами, та багато концертів, що проводились до карантину, на які ми ходили «добровільно-примусово».
3. Я вважаю, що з освітою, отриманою в ЖДУ, я зможу працювати в будь-якій галузі. Потрібно буде пройти певні курси, що реалізують мене в більш вузькому напрямі. Проте на даний момент, це – питання вибору, адже мені подобається багато різних напрямів, а обрати щось одне важко.

Юлія Калмикова:
1. Це мій перий рік навчання у ЖДУ, проте вже за цей час я можу сказати, що сучасний матеріал та прогресивний підхід до викладання, професійний викладацький склад та людяне ставлення до студентів, складають приємне враження.
2. Очікування були різні: з однієї сторони негативні – пострадянська форма викладання та такі ж вимоги до студентів (заучувати, бути відмінником та інші перфекціоністичні мотиви), з іншої – позитивні – мої бажання отримати актуальні знання. В результаті справдилися позитивні очікування та навіть перевищили, бо викладачі намагаються давати актуальну інформацію, наводять приклади, ведуть діалог зі студентами, роблять презентації, пропонують есе та інше. Звичайно, не все ідеально, трішки присутній деякий авторитаризм педагогів, особливо зі званням професора, але це суттєво не впливає на загальну картину. Педагоги розвиваються, щиро люблять свою справу і передають таке ставлення студентам.
3. Я планую розпочати терапевтичну практику після отримання диплома, бо є вже певні здобутки у консультаційній та коучинговій практиках.

Ніна Недзельська:
1. Викладачі! Їх викладання та ставлення до студентів!
2. Було очікування, що після університету буде легко знайти роботу, але виявилось, що це не так!
3. За спеціальністю «Історія та археологія» перспективи не великі. Є сподівання реалізації себе в професії соціального працівника!
Марія Огороднік:
1. Найбільше за роки навчання мені запам'яталася моя група та мій куратор – Тетяна Миколаївна Шапран.
2. Очікування були – отримати професію психолога. Очікування справились.
3. Працювати в соціальній службі, в школі.

ННІ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Ілля Панчук:
1. Найбільше мені запам'яталась прекрасна атмосфера саморозвитку і самовдосконалення.
2. Звичайно, очікування справдились. Адже я мріяв стати спеціалістом саме в цій справі, яка мені подобалась ще з дитинства.
3. Є безліч офісів, місць роботи, де дійсно можна реалізувати себе, отримавши якісну освіту в ЖДУ.
Іван Желтухін:
1. Це незабутні роки в моєму житті. Багато теплих спогадів, які і досі згадую з посмішкою, викладачі, які мотивували мене на кращий результат.

2. Досконале вивчення і практика мови, хороший колектив, дружня атмосфера, розуміючи викладачі – всі мої очікування справдилися на всі 100%.
3. Я вважаю, що з такою якісною освітою можна реалізувати всі задумані плани.
Максим Бурченя:
1. Найбільш цінним для мене є процес навчання, підготовки до сесій, адже з кожним разом багаж знань поповнюється і вдосконалюється.
2. Всі мої очікування справдилися, адже тут найкраща освіта.
3. Великі перспективи для будь-якого міста України, головне – професіоналізм та цілеспрямованість.

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Андрій Лобода:
1. Викладачі, цікаві предмети, виступи, навчання по обміну
2. Навчання по обміну справдилось.
3. Вже працюю вчителем в школі. В майбутньому, скоріше за все, піду в коледж викладати.
Олена Маслюківська:
1. Добрі та щирі викладачі, які готові допомогти та підтримати.
2. Були очікування, що після навчання буде гарна робота, але був і страх, що цього не станеться. Та деканат факультету робить все можливе для студентів. Пропонує багато вакансій та пропозицій. Тому тільки лінивий залишиться ні з чим
3. Вже працюю в школі

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

Олена Ермоленко:
1. За роки навчання в ЖДУ я маю багато приємних спогадів, але найбільше мені запам'яталися сесії, під час яких ми максимально згуртувалися і допомагали одне одному. Завдяки цьому я маю зараз багато гарних друзів.
2. Від навчання в ЖДУ я очікувала отримати максимум знань та умінь у своїй професії. І це справдилося – я успішно викладаю фізичну культуру в школі.
3. Перспективи реалізації себе як фахівця після отримання освіти в ЖДУ величезні. Попит на фахівців нашої галузі дуже великий, все залежить тільки від нас.
Ліна Яневич:
1. Мені найбільше сподобалися святкові заходи, які проводилися на факультеті.
2. Навчання в ЖДУ виправдало мої очікування. Я отримала всі необхідні знання для роботи за своєю спеціальністю, знайшла друзів та познайомилася з дуже цікавими людьми, які вже досягли певних висот у своїй роботі.
3. Навчаючись, я здобула професію, про яку мріяла ще з 8 класу. В майбутньому бачу себе гарним фахівцем у галузі фізичної культури.
Анастасія Каргіна:
1. За чотири роки навчання на нашому факультеті було багато різноманітного та цікавого, найбільше сподобалися заняття з спортивного вдосконалення, практичні заняття з різних видів спорту, а також з плавання. Ще – спортивні заходи та факультетські змагання між групами.
2. Очікування були досить різноманітні. Найголовніше – хотілося стати фахівцем. І я стала!

3. На мою думку, перспективи досить гарні. Мені в майбутньому буде цікаво працювати за професією, бо буду гарним фахівцем з фізичного виховання.

Віталій Лотоцький:
1. Мені за 4 роки навчання найбільше сподобалися заняття з спортивних ігор та туризму. Взагалі, було багато нового матеріалу, було дуже цікаво. Протягом цих років я намагався брати максимум з різних предметів. Запам'яталися ще й надзвичайно приємні викладачі, які доступно викладають свій матеріал.
2. Очікування при вступі були не великі, звичайно, було багато емоцій. Проте, коли почалися пари з спортивних ігор, туризму, теоретичні заняття в аудиторіях, спортивні вечори тощо, я відчув підтримку з боку викладачів та знайшов друзів. Сьогодні я впевнено можу сказати, що обрав спеціальність, від якої я дійсно отримую неймовірні емоції і буду здобувати нові висоти.
3. Після отримання диплома магістра відкривається широкий вибір щодо працевлаштування. Я планую піти працювати у заклад вищої освіти за фахом, тому що бачу себе в цій ролі. Буду сприяти покращенню здоров'я студентів та підвищенню їх фізичної підготовки.

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Марія Комаренко:
1. Найбільше мені запам'яталося яскраве студентське життя. Воно було наповнене різноманітними заходами, конференціями та подорожами. Особливим спогодом є археологічна практика, яку ми проходили після 2 курсу.
2. Всі очікування від навчання справдилися. Я отримала фундаментальні знання зі своєї спеціальності.
3. Я сподіваюся знайти роботу за фахом, де буду використовувати досвід та знання, здобуті в ЖДУ.

ННІ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ

Владислав Бондар:
1. Підхід до навчання та практика
2. Очікування справдилися
3. Отримав диплом магістра, тоді і напишу.
Дарина Бучинська:
1. Активне студенстське життя, багато конкурсів, конференцій, заходів – все, що лише поповнило моє захоплення рідним університетом та наукою.
2. Грунтовне вивчення мови та реалізація себе як особистості.
3. Зараз думаю над роботою в школі, хоча хотілося б спробувати себе в ролі викладача.
Анастасія Зайцева:
1. Дякую університету за можливість реалізувати себе та за сприятливі умови для реалізації.
2. Очікування справдилися, наразі натхненно працюємо над отриманням ще одного диплому
3. Майбутня професія обов'язково буде за фахом

Наталія Ніколайчук, Анна-Марія Рудзік

P.S. Редакція та журналісти вдячні Студентському братству університета, зокрема його керівникові Віталію Гарячому за організацію опитування першокурсників та магістрантів.

Скарби університету у спогадах випускників

Ніна Овсієнко, фізико-математичний факультет, 1968 р.:

У мене не було «поганих» викладачів, я всіх їх любила та поважала. Вони давали нам глибокі знання, були прикладом у поведінці та ставленні до людей. Добре пам'ятаю таких викладачів: Іван Федорович Осляк – ректор інституту, Анатолій Пилипович Боравльов та Генріх Едмундович Киселевський – викладачі вищої математики, Петро Якович Фірчук – заступник декана факультету, викладач астрономії, Анатолій Васильович Нестерчук – декан факультету, Михайло Петрович Бобровник – викладач методики математики, Розалія Абрамівна Дубосарська – викладач елементарної математики. Особливо наша група поважала куратора – Миколу Мефодійовича Осадного.

Регіна Павицька, фізико-математичний факультет, 1979 р., вчитель фізики та математики ЗОШ № 28 м. Житомира:

Наші викладачі були добрими, докладали багато сил, щоб ми були справжніми професіоналами. Але незабутнім був наш куратор Петро Якович Фірчук. Він був наче батько, щотижня збирав нас усіх на обговорення різних проблем або просто попити чаю. Також давав поради, які дуже сильно мотивували працювати не покладаючи рук. Завдяки йому я стала тим, ким є зараз.

Анна Микитенко, фізико-математичний факультет, 1980 р., вчитель математики Хорошівської гімназії:

Гарні спогади про всіх викладачів, але найяскравіший – про декана факультету – Панаса Анатолійовича Вещицького — чуйну, добру, толерантну людину. Завжди з розумінням ставився до студентів. З якою б проблемою до його не звернулися, він завжди вмів вислухати, порадити, допомогти.

Хочеться згадати викладача математичного аналізу Миколу Мефодійовича Осадного, Людину — з великої літери, чудового спеціаліста своєї справи.

Вадим Новицький, фізико-математичний факультет, 1980 р., директор та вчитель фізики у Крайштинській ЗОШ Хорошівського р-ну:

Панас Анатолійович Вещицький – декан від Бога, толерантний, людяний, знав особисто кожного студента.

Леонід Пилипович Таргонський – довершено знав свій предмет, ніколи не підвищував голос, всі його поважали.

Олександр Кирилович Ткаченко – запам'ятав його молодим викладачем, завжди допомагав студентам, його всі любили та поважали.

Валерій Квашук, фізико-математичний факультет, 1982 р., вчитель математики Карвинівської ЗОШ Романівського р-ну:

Найбільше запам'ятався викладач Анатолій Пилипович Боравльов. Його лекції були дуже цікавими та зрозумілими. Він завжди намагався доступно пояснити матеріал, тому його предмет запам'ятовувався найлегше.

Лілія Ткаченко, фізико-математичний факультет, 1992 р., вчитель фізики та інформатики Хорошівської гімназії:

Анатолій Васильович Нестерчук – людина найдоброї душі, як викладач не міг відпустити студентів без зернятка добра, порядності, людяності, завжди підкуповували посмішки та жарти;

Іван Григорович Ленчук – суровий, вимогливий фанат своєї геометрії.

Олександр Кирилович Ткаченко – педагог з тихим та переконливим голосом, який діяв сильніше, ніж строгість багатьох педагогів.

Тетяна Карчевська, фізико-математичний факультет, 1995 р., вчитель математика, заступник директора з навчально-виховної роботи Дідковецької ЗОШ Чуднівського р-ну:

Дуже добре пам'ятаю викладача геометрії Анатолія Пилиповича Боравльова та кумедні розповіді про нього та студентів, які передавалися з покоління в покоління. В нього дуже важко було скласти екзамени. Автор підручників, за якими ми вчилися, був Олексій Васильович Погорелов. А вони чомусь посварилися між собою. І коли студент доводив теорему за Погореловим, Буравльов починав «валити».

Завжди толерантний, ввічливий Олег Федорович Герус, ще молодий Олександр Анатолійович Сарана.

Коли навчалась на заочній формі, запам'ятала Анатолія Цезаровича Франовського – викладача, який розумів студента-заочника.

Руслана Росоловська, фізико-математичний факультет, 2011 р., вчитель математики Крайштинської ЗОШ Хорошівського р-ну:

Олег Федорович Герус – чудовий викладач, добре знає математичний аналіз, завжди усміхнений, рівень сарказму дуже високий.

Дмитро Арнольдович Мержеєвський – скрупульозно, до однієї соті вираховує бал за екзамени.

Іван Григорович Ленчук – хороший, але суворий викладач. Першу сесію в нього складало троє з групи, хоча на п'ятому курсу складають усі.

Ольга Петрівна Мукосії – знавець своєї справи, вимогливий та справедливий викладач, дуже любила тригонометрію.

Анатолій Олександрович Погоруй – ніколи не впізнавав своїх студентів, глибоко занурений у науку викладач.

Людмила Хлань, фізико-математичний факультет, 2015 р., декретна відпустка:

Одним з найкращих викладачів та взірцем для мене був Борис Миколайович Ляшенко, який був спеціалістом в своїй сфері.

Також дякую Тетяні Анатоліївній Вакалюк, яка давала завжди доречні поради не тільки щодо робочого процесу, а й потрібні життєві настанови.

Віктор Устіловський, факультет фізичного виховання та спорту, 2015 р., вчитель фізичного виховання Крайштинської ЗОШ Хорошівського р-ну:

Викладачів я пам'ятаю усіх, навіть деяких, які в мене не викладали. Найбільше, звісно, запам'ятався мій куратор Микола Петрович Саранча. Він досконало знав свої предмети, зрозуміло пояснював матеріал. А ще на професійному рівні проводив заняття з волейболу.

Микола Зенонович Крук також добрий та розумний викладач. З ним завжди цікаво розмовляти на різні теми. Коли зверталися по допомогу – не відмовляв, підказував як зробити краще.

Тетяна Віталіївна Кафтанова досконало володіє своїм предметом. Спортивні заняття з баскетболу проводила на високому рівні

Олександр Полтко, факультет фізичного виховання, 2015 р., вчитель фізичного виховання у ЗОШ № 28 м. Житомира:

У нас була дуже молода куратор – Людмила Петрівна Айунц, тому вона запам'яталась своєю ще несерйозністю і цією добротою. Також багато спогадів є з нашим викладачем футболу – Олександром Миколайовичем Данюком, який також був нам як друг.

Ігор Ісков, факультет фізичного виховання та спорту, 2017 р., персональний тренер в мережі фітнес клубів «Спорт лайф»:

Викладачі компетентні, професійні, завжди допомагали в різних ситуаціях. Найбільше запам'яталася Тамара Борисівна Кутек. Вона була в міру жорстка та справедлива, справжній лідер. Тамара Борисівна стала для мене саме тією жінкою, яка показувала життя таким, яким воно є насправді і давала чітку та об'єктивну оцінку вмінням кожного, незважаючи ні на що. Часто викладачі бувають упередженими через симпатію до того чи іншого студента, адже завжди хтось подобається більше, ніж інший. Проте не Тамара Борисівна.

Також Микола Зенонович Крук та Євгеній Іванович Жуковський – кандидати педагогічних наук. Ці чоловіки не давали впасти духом, навіть якщо було надто складно. Вони розказали і показали мені, наскільки сильним та вольовим може бути чоловік.

Олег Лашевич, факультет фізичного виховання та спорту, 2017 р., військова служба за контрактом:

Мені запам'яталась на все життя Тамара Борисівна Кутек. Вона лояльно ставилась до всіх, але з її предмету ми багато вчили.

Також не можу не згадати Інну Іванівну Вовченко, яка нам багато розповідала потрібної інформації. Чесно кажучи всі викладачі прекрасні, за що їм безмежно дякую.

Вадим Гришук, факультет фізичного виховання і спорту, 2018 р., вчитель фізичної культури у Житомирському обласному ліцеї-інтернаті для обдарованих дітей:

Віктор Константинович Шаверський та Микола Петрович Саранча, найкращі тренери та викладачі. Вони цікаво проводили тренування та заняття. Завдяки їм я дізнався багато корисного. Переконаний, що усі здобуті мною навички та знання мені знадобляться у майбутньому на посаді тренера.

Василь Коваль, ННІ філології та журналістики, 1971 р., вчитель української мови та літератури Кириївської ЗОШ Любарського р-ну:

З викладачів пам'ятаю майже всіх, хто був. Пам'ятаю Миколу Михайловича Богдана, який був куратором нашої групи та викладачем української мови. Він був надзвичайно тактовним і ніколи не підвищував голос на студента, як би той не завинив. Сергій Трифонович Радчук-Павленко, декан нашого факультету, чудовий організатор, пам'ятаю, який він був авторитетним серед студентів.

Галина Тітова, ННІ філології та журналістики, 1977 р., вчитель зарубіжної літератури Карвинівської ЗОШ Романівського р-ну:

Викладачі російської мови Михайло Олександрович Лецькін та Володимир Миколайович Пітінов, російської літератури Сергій Трифонович Радчук-Павленко, української літератури Яків Феліксович Ривкіс – ці викладачі запам'яталися найбільше. Вони завжди легко та доступно все пояснювали, а лекції завжди були дуже цікавими та пізнавальними. Саме на їх пари ми ходили завжди з задоволенням.

Віра Власюк, ННІ філології та журналістики, вчитель української мови та літератури Кириївської ЗОШ Любарського р-ну:

Пам'ятаю Миколу Васильовича Никончука, дуже мудру і просту людину, він був на час мого навчання викладачем діалектології та сучасної української мови.

Також пам'ятаю викладачів Петра Федоровича Романюка, Володимира Васильовича Власенка, і, звичайно ж, Людмилу Іванівну Бондарчук, яка так любила ходити під дощем! Чомусь така її романтична особливість мені найбільше запам'яталась.

Валентина Власенко, ННІ філології та журналістики, 1988 р., вчитель української мови та літератури НВК №12 у м. Коростень:

Володимир Олегович Єршов, Руслана Матвіївна Хмелінська, Михайло Михайлович Забродський, Олена Анатоліївна Мірошніченко, Павло Карпович Сербін. Вони заклали мені любов до викладацької діяльності. Я, дивлячись, з яким ентузіазмом та запалом ці люди робили свою справу, все більше й більше захоувалась у викладання.

Алла Тимошенко, ННІ філології та журналістики, 1990 р., вчитель зарубіжної літератури ЗОШ №28 м. Житомира:

Підлужна Людмила Євгенівна. В групі ми її називали «Баба Люда», тому що вона завжди намагалась завалити на сесії кожного студента. В ніч перед її екзаменом не спав ніхто, всі до єдиного вчили конспекти. Завдяки цьому ми отримали дуже високий рівень знань.

Тетяна Стратович, ННІ філології та журналістики, 1990 р., вчитель зарубіжної літератури у Новоборівській гімназії Хорошівського р-ну:

Моїм улюбленим викладачем був Олександр Сергійович Кузмін – викладач історії. Часто давав мені поради та підтримував. Я намагалась бути кращою студенткою в групі, адже Олександр Сергійович допоміг мені повірити в себе.

Павло Карпович Сербін викладав російську літературу, Руслана Матвіївна Хмелінська – російську мову. Це ті люди, з яких я беру приклад і досі при викладанні в школі. Я зрозуміла, що справедливість і професіоналізм викладача – це найважливіші його риси.

Анна Розбицька, ННІ філології та журналістики, 1992 р., вчитель російської мови та зарубіжної літератури Хорошівської гімназії:

Павло Карпович Сербін – людина, закохана у свою професію, енергійний, життєрадісний, завжди ділився своїм досвідом;

Скарби університету

Олександр Семенович Чирков – високоінтелігентна людина, його лекції завжди були цікаві, нестандартні, оригінальні;
Душею нашого університету був Володимир Федорович Шинкарук – людина обдарована, відкрита, творча, був справжнім кумиром студентської молоді.

Наталія Лазюта, ННІ філології та журналістики, 1994 р., вчитель зарубіжної літератури і української мови Дубищенської ЗОШ Чуднівського р-ну:

Пам'ятаю багатьох. Та найбільше згадую Олександра Семеновича Чиркова. Висококультурна людина! Справжній викладач. Бувало, я пропускала деякі лекції, але у нього – ніколи.

Не дуже довго у нас викладав Блюменштейн. От правда імені не пам'ятаю (Борис Давидович – редакція). Таких викладачів побільше.

Часто згадую Галину Іванівну Соболевську, Галину Федорівну Бондаренко.

Ірина Мілярчук, ННІ філології та журналістики, 2001 р., вчитель української мови та літератури Дідковецької ЗОШ Чуднівського р-ну:

Гарні спогади залишилися про усіх викладачів: це розумні, талановиті люди, віддані своїй справі, які з розумінням ставилися до студентів, завжди йшли назустріч, допомагали і підтримували.

Леонід Тимофійович Пивоварський – любив гумор, часто кепкував зі студентів.

Станіслав Олександрович Пультер (декан нашого факультету) – чемний, завжди спокійний, розумів і підтримував студентів.

Микола Васильович Никончук – часто розповідав про свою сім'ю, захоплення.

Сергій Пантелеймонович Щерба – постійно залицявся до гарних дівчат.

Світлана Назарківська, ННІ філології та журналістики, 2008 р., вихователь у ДНЗ №1 м. Коростеня:

З моїх студентських років я часто згадую Марію Володимирівну Масловську. Нам було дуже цікаво збиратися в її музеї старожитностей за чашечкою кави чи чаю. З нею ми часто їздили на екскурсії, відвідували багато музеїв та визначних місць.

Марія Володимирівна дуже світла та мудра жінка. До неї ми могли звернутись за порадою, а та, в свою чергу, не тільки щось підкаже чи підтримає, а ще й смачним чаєм пригостить. Для мене вона – приклад того, яким має бути викладач.

Юлія Демусь, ННІ філології та журналістики, 2012 р., редактор Першого Житомирського інформаційного порталу, редактор:

Олександр Вікторович Євченко, мій науковий керівник. Вимогливий та принциповий викладач з досить складними предметами.

Андрій Сергійович Близнюк, перший з викладачів, хто ще на першому курсі окреслив перспективи нашої роботи. На старших курсах в нього на екзамені я сказала, що прийду на перекладання, хоч і отримувала завжди «відмінно», а все тому, що не встигла навіть прочитати матеріал перед екзаменом.

Надія Миколаївна Миколаєнко, яка зверталась до нас «народ», коли ми не знали відповіді на елементарні речі. Була для нас як «своя».

Юлія Карпова, ННІ філології та журналістики, 2014, викладач техніки мови й основ дубляжу HAPPY RANOK HIT FM; X-Factor backstage:

Насамперед, Петро Васильович Білоус. Завдяки йому я вступила до ЖДУ імені Івана Франка. З 15 заяв, які можна було подавати, я подала тільки одну. Петро Васильович був керівником моєї наукової роботи і ми мали прекрасні результати на обласному й всеукраїнському рівні. І вже на першому курсі з цією роботою я здобула перемогу на Міжнародній науковій конференції.

Найбільшим страхом для нас була «Українська література», яку викладав Валерій Іванович Башманівський. Ми завжди писали тести за творами, які прочитали. Але чомусь ніколи не могли їх нормально написати. У нього була своя особлива методика: складати тести, звертаючи увагу на різні деталі в творі. Навіть якщо ти читав твір 15 хвилин назад, то це не гарантувало правильні відповіді на усі запитання. Пригадую, у тестах до твору «Тигролови» було таке питання: «Якого кольору був камінець на рукоятці ножа, який загубив герой твору у лісі?».

Хочу згадати й нашого куратора – Марію Володимирівну Масловську. Ми її називали – мама Марія. Спільно ми влаштовували чаювання з печивом, цукерками, тортами. Воно могло тривати й півдня. Найголовніше – нам усім це дуже подобалося.

Катерина Сидоренко, ННІ філології та журналістики, 2016 р., вчитель української мови та літератури Крайвщинської ЗОШ Хорошівського р-ну:

Валерій Іванович Башманівський – знавець свої справи. Як доказ цьому – його вислів: «Недостатньо просто читати твори, обов'язково треба запам'ятати, на яку ногу спіткнувся другий кінь справа у 99-й главі 5-го розділу».

Галина Іванівна Гримашевич – взірєць для мене. Надзвичайно розумна, цікава, неординарна особистість. Полюбляла цитувати поезію із творчості Ліни Костенко.

Був сірий день. І сірий був сусід. І сірий стіл. І сірі були двері...

Петро Васильович Білоус запам'ятався своїм першим жартом про подібність свого прізвища зі своєю зовнішністю. (У нього насправді білі вуса, це напевно його фішка). Також запам'яталася його порада, яка доречна для усіх студентів та про яку мають усі пам'ятати: «Якщо під час лекції не заснути, то можна записати багато чого, що знадобиться під час іспиту».

Олена Ваховська, ННІ філології та журналістики, 2016 р., випусковий редактор, ведуча новин телеканалу UA:Житомир:

Троє в довільному порядку. Наталя Іванівна Астрахан, Анфіса Василівна Горбань і Олександр Вікторович Євченко. Перша захохла мене в Маркеса (він досі мій улюблений письменник), друга показала, що ставитися до української літератури можна інакше і відкрила в ній те, чого я раніше не бачила. А перед третім я досі відчуваю провинку за невиконану обіцянку. Хоча запам'ятався він прекрасним почуттям гумору, розумінням і тим, що знав багато такого, чого не знали ми. Через те ми і слухали його з відкритими ротами.

З нашої кафедри – Валерій Іванович Башманівський, Людмила Вікторівна Давидова й Тетяна Миколаївна Безверха. Першого – за безмежну людяність, а другу й третю – за знання у видавничій справі, які я колись все ж такі сподіваюсь застосувати.

Думаю, своїм дітям буду розповідати про цих людей, які посяли в мені те саме зернятко, що зараз дає свої плоди.

Алла Лефтер, ННІ філології та журналістики, 2018 р., головний спеціаліст сектору комунікацій з громадськістю РДА (м. Болград, Одеська обл.):

Уся наша кафедра, усі до одного. Кожний викладач має своїх тарганів, усі вони своєрідні по своєму. Коли чую питання про викладачів, то виникають в голові одразу такі прізвища як Близнюк і Башманівський. І мабуть не тільки в мене. Дуже яскраві особистості. Вони мені так запам'яталися і одразу почали імпонувати, мабуть тому що розмовляли з нами «на рівних». Вони казали: «Ми – колеги». Це безумовні професіонали. Вони вчили нас не тільки своїм предметам, але й життю. Вони, можна сказати, прочищали нам мізки. Нам це не завжди подобалося, але зараз я розумію, що це дуже допомогло нам вже за стінами університету.

Андрій Сергійович Близнюк своїми приколами підкорював нас кожної пари. Навіть ті, хто не хотів навчатися, приходили на пари, аби його послухати і побалакати з ним. Я була його «подвійною колегою», адже спочатку теж носила окуляри. Мені постійно здавалося, що він з Одеси. Ну дуже круто він імітував одеський говір і розумів весь одеський гумор, а це, як відомо, окреме мистецтво. Цим він мені дуже запам'ятався, він був «своїм».

Валерій Іванович Башманівський – як батько, його поради дуже цінні, він вмів заспокоювати і змушує вірити у краще. Завжди пропонував каву і цікаві розмови. Дуже справедливий, з усіма.

Світлана Сергієнко, ННІ педагогіки, 1987 р., вчитель початкових класів Крайвщинський ЗОШ Хорошівського р-ну.

Пам'ятаю майже усіх. Викладач історії – Микола Григорович Новак був завжди вимогливим та серйозним. М. Д. Карп'юк – читала лекції з української мови, студентів зневажала та не любила.

Валентина Володимирівна Прус – справжній викладач (викладала українську мову), досконало знала предмет, цікаво проводила практичні заняття.

Іван Петрович Бочковський — викладач музичного мистецтва. Разом з ним грали у квартеті баяністів.

Григорій Рудюк, ННІ педагогіки, 1990 р., селищний голова Новооборівської селищної ради Хорошівського р-ну:

Запам'ятався декан природничого факультету Куркчі Леонід Миколайович. Для мене від був другим батьком. Завжди допомагав в скрутні хвилини. Завдяки йому моє студентське життя було змістовним, цікавим і незабутнім.

Людмила Григорчук, ННІ педагогіки, 1994 р., вчитель початкових класів Карвинівської ЗОШ Романівського р-ну:

Гарним викладачем з української мови була справедлива та амбіційна Неля Дмитрівна Охріменко. Завжди цікаво та швидко проходили пари з природознавства у викладача Дмитра Андрійовича Віскушенко. Саме ці викладачі запам'яталися найбільше, вони дійсно мали особливий підхід до кожного студента.

Наталія Шпакович, ННІ педагогіки, 1997 р., директор закладу дошкільної освіти № 1, м. Коростень:

Андрій Петрович Віскушенко, який знав кожного студента поіменно та де він проживає. Також знав розклад руху транспорту, який відходить до місця проживання, тому відпроситися раніше чи якось інакше «схитрувати» було неможливо.

Запам'ятався також викладач по хоркласу Валентин Кузьмич Федорченко, який навчив нас «чути і розуміти тих, хто поруч» у прямому і переносному значеннях.

Єлизавета Василівна Плющик, яка вмела зачарувати нас своїми розповідями про світ музики і філософії. Вчила нас прищеплювати любов до музики й діткам.

Віктор Васильович Луценко – викладач з хорошого диригування, який був майже нашим ровесником, проте я поважала його за професіоналізм, майстерність, він надихав нас на творчість, бажання розвинути власні здібності.

Тетяна Василівна Гриневич – професіонал, чудовий педагог, порадиця та чуйна людина, яка створювала на заняттях надихаючу атмосферу.

Тетяна Супруненко, ННІ педагогіки, 2010 р., вчитель початкової школи у ЗОШ №28 м. Житомира:

Найбільше запам'ятався викладач В'ячеслав Дмитрович Усатий. Він був добрим та суворим одночасно, тому ми зі страхом боялись і чекали його заняття. Саме він зробив наше навчання цікавим.

Людмила Скляр (Савчук), ННІ педагогіки, 2010 р., соціальний педагог у Черняхівській гімназії:

Тетяна Ігорівна Шанскова – шикарна, розумна, красива, інтелігентна, дипломатична, сучасна, стильна, вмела зробити так, що ми цілу пару дивилися на неї, слухали і не відводили очей. Вона – супержінка, супервикладач, суперлюдина.

Світлана Леонідівна Яценко – це Людина і Викладач з великої літери! Своєю манерою спілкуватися вона заворожувала. Своїми знаннями, інтелектом стимулювала і мотивувала нас до самовдосконалення.

Тетяна Васьковська, ННІ педагогіки, 2010 р., шкільний психолог у ЗОШ №28 м. Житомира:

Найулюбленішим викладачем був Володимир Євгенович Литнєв, він був майже другом, який завжди підтримував та давав гарні поради з будь-якого питання. Саме завдяки йому майже всі мої одногрупники працюють за своєю професією.

Анна Василенко, ННІ педагогіки, 2010 р., вчитель початкових класів міської гімназії № 2 м. Житомира:

Мені найбільше запам'ятались двоє викладачів - Галина Володимирівна Підлужна та В'ячеслав Дмитрович Усатий. Вони справжні професіонали, приємні у спілкуванні. Ці люди дійсно віддані своїй справі та чудово навчають.

Анна Сорока, ННІ педагогіки, 2010 р., вихователь ДНЗ №1 у м. Коростень:

Тарнавська Наталія Миколаївна — висококваліфікований спеціаліст та педагог. З нею у нас були цікаві заняття та саме з нею ми могли вирішувати усі організаційні питання щодо навчального процесу. Цікаві та дуже пізнавальні заняття були і в інших педагогів, проте Наталія Миколаївна, на мою думку, вклала в мене найбільше знань. Вона, як ніхто інший, могла знайти особливий підхід до кожного студента і я й досі дивуюсь, як їй це вдавалось. Зараз мені навіть соромно, що ми могли легко-важно ставитись до її предмету, дещо недовчити, а вона завжди приходила на пару підготовленою, завжди мала що цікавого розповісти.

Костянтин Кудряков, ННІ педагогіки, 2012 р., звукорежисер телеканалу СК1:

Велика подяка за роки навчання куратору Ірині Владиславівні Баладинській, викладачам Валентину Кузьмічу Федорченку, Світлані Василівні Олійник, Наталії Михайлівні Травкіній, Василю Володимировичу Рутецькому, Наталії Сергіївні Борисенко та всій кафедрі за розуміння, підтримку та допомогу у важкі моменти.

Викладачі інституту філології та журналістики

Викладачі природничого факультету

Скарби університету

Людмила Дорожинська, ННІ педагогіки, 2016 р., директор дитячого садочку

Особливо запам'ятались Наталія Петрівна Тарнавська, Броніслава Мирославівна Ренькас і Тетяна Євгенівна Рожнова. Я можу зараз у будь-який момент зустрітись з ними за чашечкою кави та порадитись.

Саме Тетяна Євгенівна підтримала мене, коли я стояла перед вибором залишатись працювати вихователем чи йти на посаду директора. Вона сказала, що вірить у мене й навіть не сумнівається, що у мене все вийде.

Пригадую Оксану Андріївну Черниш – чудовий викладач англійської у магістратурі.

Тетяна Телешенко, ННІ педагогіки, 2017 р., працює за кордоном в приватній школі вихователем:

Я пам'ятаю Наталію Петрівну Тарнавську і Ольгу Сергіївну Гуманкову – це хороші викладачі, які багато зробили для нас. Особливо хочу подякувати Кирилу Володимировичу Гаращуку за його працю. Загалом, усі викладачі, по мірі можливості, намагалися нам допомагати.

Інна Острогляд, ННІ іноземної філології, 1989 р., вчитель англійської мови у ЗОШ №28 м. Житомира:

Всі викладачі були професіоналами своєї справи, адже мали багато років стажу роботи у цій сфері. Наш куратор – Ірина Володимирівна Кузнецова завжди розмовляла з нами на усілякі теми. Саме від неї ми почули багато хитрощів нашої справи та життєвих порад. Прикро, що такі люди покидають наш світ.

Марина Лісовська, ННІ іноземної філології, 2004 р., вчитель англійської мови міської гімназії №7 м. Коростень:

Мені запам'ятались найбільше дві викладачки: Ангеліна Володимирівна Сингаївська з її феноменальною пам'яттю на обличчя, та Тетяна Миколаївна Онопрієнко – просто людина-позитив!

Ірина Семенюк, ННІ іноземних мов, 2005 р., вчитель англійської мови Дубищенської ЗОШ та Вільшанської ЗОШ Чуднівського р-ну:

Тетяна Миколаївна Онопрієнко — найкращий викладач з практики мови.

Ангеліна Володимирівна Сингаївська, завдяки їй я навчилася розрізняти модальні дієслова, прочитавши її посібник «The Use of Modal Verbs».

Завдяки Олені Павлівні Подкоритовій зрозуміла, що «бужва революшн» – найголовніше в історії англійської літератури.

Віра Володимирівна Євченко. Ще й досі здригаюся від слів «ласточка моя».

Марта Хінцінська, ННІ іноземної філології, 2014 р., вчитель англійської мови Карвинівської ЗОШ Романівського р-ну:

Добре пам'ятаю пари Інни Леонідівни Білюк, стільки курйозів як у неї на парах не було на жодних інших. Але найбільше запам'ятався викладач теорії і практики перекладу Сергій Костянтинович Топачевський. Він чудово малював незрозумілі слова та терміни, а ще барашків.

Олександр Курильчук, природничий факультет, 1989 р., директор школи та вчитель хімії Кириївської ЗОШ Любарського р-ну:

Найбільше запам'ятався декан факультету Леонід Миколайович Куркчі, професор Агнеса Полікарпівна Стадніченко, викладач зоології безхребетних та хребетних Кен Іванович Копєїн – людина, яка побувала в усіх куточках Радянському Союзі і брала участь в розкопках і дослідженні решток викопних тварин. Також Юрій Климович Онищенко, хімік-аналітик, завжди серйозний, вимогливий та справедливий викладач.

Людмила Антонюк, природничий факультет, 1991 р., вчитель біології Хорошівської гімназії:

Особливі слова подяки хочеться сказати на адресу доцентів: Антон Михайлович Охріменко та Дмитро Андрійович Вискушенко, з якими у нашої групи пов'язані непрості, але все одно прекрасні, наповнені навчанням та спілкуванням роки. Спасибі Вам за відповідальність та увагу до кожного студента, за створення комфортної атмосфери для нашого навчання і зростання!

Галина Захарчук, природничий факультет, 1991 р., заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель біології та основ здоров'я Дубищенської ЗОШ Чуднівського р-ну:

«ПЕРШОЮ» людиною на біофаці, звичайно, був декан – Леонід Миколайович Куркчі. Це Людина з великої літери. Він поважав та розумів студентів. Він зранку приїжджав у гуртожиток на своєму велосипеді, включав дзвінок, який піднімав усіх, хто навіть не хотів вставати. І у провулку біля «Берізки» ми дружно з ним виконували вправи ранкової зарядки.

Кен Іванович Копєїн – викладач зоології хребетних тварин. Коли були пари, де вивчали земноводних, то черговий ішов у «лягушатник» за біофак – місце, де цілий рік жили жаби, приносив їх у трилітровій банці. Кен Іванович по разі обличчя студентів безпомилково дізнавався, хто з них боїться жаб. Саме цей студент роздавав усім цих милих тваринок. Це було весело для всіх, окрім тих, хто їх боявся.

Ірина Демчик, природничий факультет, 1996 р., вчитель хімії та біології в Дідковецькій ЗОШ Чуднівського р-ну:

У спогадах завжди згадуються окремі історії, пов'язані з ними. Виділити когось одного важко. Як можна забути веселого Кена Івановича Копєїна, суворо Тамару Олексіївну Оніщенко та Віру Миколаївну Кашпор, неповторних Гарія Олександровича Корбута, Леонарда Васильовича Михайловського й Галину Федорівну Дудник.

Але вершиною цього викладацького складу був і назавжди залишиться в пам'яті наш декан – Леонід Миколайович Куркчі, який попри свій поважний вік і посаду завжди жив життям студентів, любив і розумів їх.

Дженет Мамедова, природничий факультет, 2015 р., керує трупною театру:

Я приїхала вчитись до Житомира з далекого Туркменістану. Для мене це було щось нове, що потребувало швидкого пристосування. Загалом, усі викладачі мені дуже сподобались. Досі вражає ставлення до студентів з іншої країни – це дуже приємно. Світлана Михайлівна Дмитрієва особисто для мене стала зразковим викладачем! Ірина Петрівна Онишук – про такого куратора можна лише мріяти (шкода, що вона була не у нас).

Я завжди пам'ятатиму Житомирський державний університет імені Івана Франка.

Олена Васянович, факультет післядипломної освіти, спеціальність «Психолог», 2012 р., асистент вихователя, психолог у ДНЗ №1, м. Коростень

Найбільше мені запам'яталась Олена Анатоліївна Мірошніченко. Вона освічена, розумна, досвідчена та ерудована жінка. Саме Олена Анатоліївна справила на мене враження як справжній фахівець, яка вміє зацікавити студентів, надає їм всебічну підтримку, корисні поради.

Ольга Соловійова, історичний факультет, 2005 р., вихователь ДНЗ №1 м. Коростеня:

Найбільше запам'ятала я викладача сучасної літературної мови Валентину Василівну Прус, якої, на жаль, вже немає серед нас. Тоді вона нам здавалася суворою та занадто вимогливою. З нею ми багато вчили доти, поки кожен з групи не зрозуміє та не запам'ятає матеріал.

Тільки прийшовши на роботу, я почала розуміти, що це були не її примхи, а вона виконувала свою роботу і робила це надзвичайно професійно.

Зараз, вже коли я сама є викладачем, я розумію усю значимість та необхідність холодної розсудливості, стриманості та вміння чітко діяти в різних ситуаціях (не тільки стресових, а й просто — побутових).

Валентина Сидоренко, історичний факультет, 2013 р., заступник директора з навчально-виховної роботи у Новоборівській гімназії Хорошівського р-ну:

Найбільше з викладачів мені запам'ятався Петро Іванович Натикач. Саме цей викладач викликав у мене бажання вчитись. Мені хотілось знати його предмет ідеально. Він був вимогливим та суворим. Його лекції було надзвичайно цікаво слухати.

Лідія Рябіченко, історичний факультет, 2012 р., вчитель історії Хорошівської гімназії:

Мої улюблені, неординарні викладачі: Олександр Сергійович Кузьмін та Петро Іванович Натикач.

Володимир Федорович Шинкарук – цікава, творча особистість. Пам'ятаю як водив він нас на перегляд нового кліпу Юрка Юрченка до себе в кабінет, дуже сміявся і говорив, що той буде його зятем.

Людмила Тадеуш, соціально-психологічний факультет, 2006 р., шкільний психолог Новоборівській гімназії Хорошівського р-ну:

Особливі слова подяки хочеться сказати Ірині Миколаївні Тичині, з якою у нашої групи пов'язані чотири непростих, але прекрасних, наповнених навчанням та спілкуванням років. Спасибі Вам за відповідальність та увагу до кожного студента, за створення комфортної атмосфери для нашого навчання і зростання!

Під час лекцій, семінарів і практичних занять я не тільки отримувала знання з різних предметів, але і насолоджувалася можливістю спілкування з прекрасними людьми з багатим професійним та життєвим досвідом. Викладачі вклали в нас не тільки знання, але і часточку душі, своїми настановами та теплими словами надихали нас на нові починання, вселяли віру в свої сили. Поряд з нами були надійні наставники, готові у будь-який час підтримати, дати пораду, направити на вірний шлях. Своїми професійними досягненнями всі випускники доводять, що вони отримали якісні знання.

Андрій Троценко, соціально-психологічний факультет, 2016 р., психолог Житомирського обласного центру соціальних служб:

Запам'ятався мій науковий керівник — Олег Васильович Мазяр. Він допомагав мені робити дослідження. Я протягом трьох років писав з ним наукові роботи. Мене також відправляли на конкурс наукових робіт, який проходив в КНУ імені Тараса Шевченка.

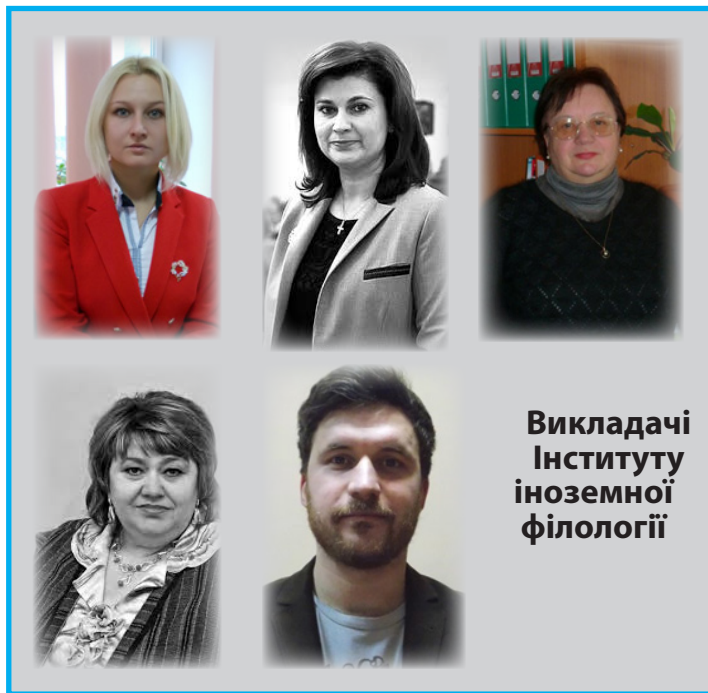
Тетяна Романенко, соціально-психологічний факультет, 2018 р., практичний психолог, соціальний педагог Карвинівської ЗОШ Романівського р-ну:

Запам'ятався викладач Іван Владиславович Хом'як. Його пари завжди проходили дуже цікаво та легко.

Також запам'яталася Лариса Петрівна Журавльова, декан факультету. Вона завжди легко знаходила спільну мову зі студентами, допомагала нам зі складанням дисципліни «загальна психологія».

Наталія Савчук, соціально-психологічний факультет, 2006 р., соціальний педагог ЗОШ № 28 м. Житомира:

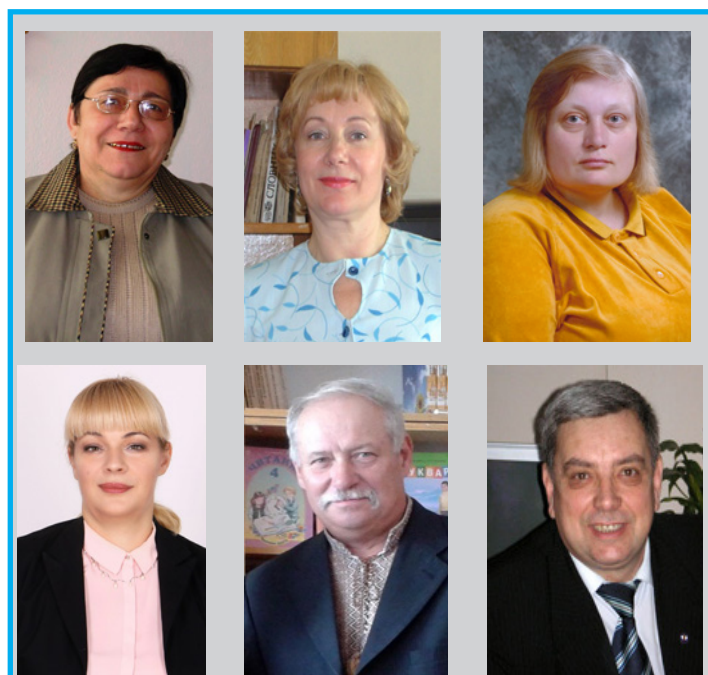
Кожен викладач, кожна фахова дисципліна неодмінно згадуються з теплотою на душі. З радістю пішла б ще на цікаві лекції та практичні заняття до Світлани Миколаївни Коляденко, Наталії Андріївни Сейко, Олександра Леонідовича Музики, Валентини Іванівни Тернопільської.

**Викладачі
Інституту
іноземної
філології**

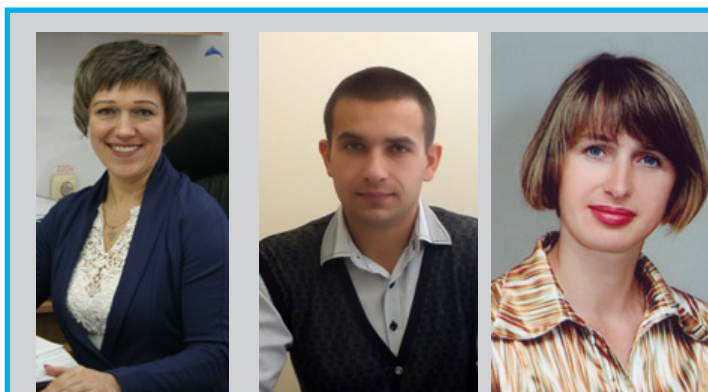
**Викладачі
історичного
факультету**

**Викладачі
інституту педагогіки**

**Викладачі
соціально-психологічного факультету**

**Викладачі
факультету фізичного виховання і спорту**